

Mednieks kafijas pupiņu aizsar

Vācu īsspalvainais putnu suns, dēvēts arī par kurchāru jeb vācu pointeru, ir Vācijā radīta medību suņu šķirne. Šis valsts iedzīvotāju izslavētā punktualitāte izpaudusies arī selekcijas darbā.

Simona Larsona gatavo savus kurchārus kamanu izbraucienam.

Uz tikšanos ar divu kurchāru (*Kurzhaar* tulkojumā no vācu valodas – «īsspalvainš») saimnieci Simonu Larsonu dodos sniegiem bagātā marta sestdienas rītā. Jau iztālēm redzams, cik ļoti abi Simonas mīļuli noilgojušies pēc pastaigas, precīzāk – aktīvas izskraidīšanās. Sagaidot mani, svešinieci, abi vēlas draudzīgi apsveicinā-

ties un iedot buču, bet vēl jo vairāk viņus interesē galamērķis. Diemžēl Rīgas speciālo suņu pastaigu laukumu aizņēmuši citi suņi, kas ieradusies uz apmācību. Abi kurchāri izskatās pavisam apbēdināti, ka iecerētais maršruts jāmaina, jo viņi suņu skolu jau ir absolvējuši. Saimniece cenšas savaldīt suņupuikas, tas prasa zināmu fizisku

Pa sniegu daudzās Simonas kurchāri Higjns (*Higgins Vienīgais*) un Morks (*Goija Febuni Rio*) ar draudzeni Gabitu.

piepūli, jo pēc skata slākie suņi ir spēcīgi un enerģiski. Ne velti viņi piedalījušies arī kamanu izbraucienos.

Simonas kurchāri Higjns un Morks gan vairāk ir mājas mīļuli, medībās viņi netiek vesti, kaut gan vecākais suns ir nokārtojies arī medību eksāmenu un, parkā ieraudzījis pavisam mazu putniņu, nekustīgi sastingst zem koka un vēriģi uzlūko spārnaini. Atliek vien iztēloties, ka šai dabā redzamajai bildei apkārt ir gleznas rāmis – kurchārs izskatās nu gluži kā tādā senā aristokrātu medības atainojošā gleznā.

Simona stāsta, ka pirms tam viņai bijis tikai viens kurchārs, ģimenē tas audzis kopā ar citas šķirnes kučīti. Kad kučītes mūžs aprāvēs, kurchārs ļoti skumis, kļuvis depresīvs, atsacījies no ēdiena, tāpēc izlēmuši viņam iegādāties jaunu draugu – šis pašas šķirnes puiku. Tad nu abiem bijuši prieki – lielākais mazo pieskatījis kā rūpīgs tēvs vai mamma.

Patlaban, kad mazākais kurchārs sasniedzis gada vecumu, viņš aizvien ir rotaļīgāks, kamēr vecākais draugs – nopietnāks, paklausīgāks.

gtērpā

Simona brīdina visus topošos kurchāru īpašniekus – jāreķinās, ka šīs šķirnes suņi ir ļoti kustīgi, tiem nepieciešamas garas pastaigas. Nebūtu vēlams izstaigāšanos atlikt tikai uz nedēļas nogalēm. Šim sunim laiks jāvelta ik dienu. Tāpēc, ja esi aizņemts darbā un maz laika varēsi atvēlēt mīlulim, jāpārdomā, vai vērts izvēlēties šīs šķirnes suni.

Izskats un raksturs

Kurchārs ir labi veidots suns, kas rada pārlicību par savu spēku, izturību un ātrumu. Tā harmoniskās kustības izceļ suņa aristokrātiskumu. Pēc rakstura kurchārs ir nosvērts, mierīgs, uzticīgs suns, ne pārāk bikls, ne nervozs, ne arī agresīvs. Pret svešiniekiem lielākoties izturas draudzīgi, taču reizē piesardzīgi. Ģimenē labi satiek ar citiem mājdzīvniekiem. Ja uzaudzis kopā ar bērniem, parasti ir labs bērnu sabiedrotais, taču sveši bērni kurchāru var arī izbiedēt. Kā jau lielākā daļa suņu, arī kurchārs ģimenē ievēro hierarhiju un vienu atzīst par bara vadoni. Svarīgi, lai tas nebūtu viņš pats, tāpēc

sunim jāierāda sava vieta un jāieaudzina respekts pret citiem ģimenes locekļiem. Kurchāri gan nemēdz būt īpaši jūtīgi – vairāk tos raksturo vārds «robusts», taču tas ir suns ar augstu pašapziņu.

Kā jau medību suni, kurchāru interesē garas pastaigas, kuru laikā nav jāiet pie pavadiņas. Taču viņš arī neatļausies izlaist saimnieku no redzesloka.

Aprūpe

Kurchārs ir veselīgs, reti slimo, to gandrīz nekad nepiemeklē dažādas ar alerģiju saistītas kaites. Iespējams, veterinārārsta apmeklējums būs nepieciešams tikai, lai veiktu profilaktiskās potes. Arī mūsu klimatiskie apstākļi kurchāram ir labi ▶

IZCELSME

Kurchāru šķirne izveidota XIX gadsimta sākumā. Kurchāri gan saistīti ar Vāciju, taču šķirne veidojusies nevis no tālāka pazīstamākajām vācu medību suņu šķirnēm, bet gan no šķirnēm, kas ievestas no Vidusjūras valstīm – no Francijā, Spānijā un Flandrijā audzētajiem, īpaši putnu medībām apmācītajiem suņiem. Tā devētie pointeri bija suņi, kas medībās, asās dzirdes vadītā, prata klusiņām pielavīties un norādīt uz putna atrašanās vietu, lai mednieki pēc tam ar tikliem varētu notvert medījumu.

Attīstoties medību ieročiem, mednieku pavadoniem vajadzēja apgūt vēl kādu māku – ne tikai norādīt uz kokā vai krūmā sēdošu putnu, bet pēc mednieka trāpīga tēmējuma putna lidojuma laikā, kad aizšautais putns nokrita kaut kur mežā vai aizaugušā plāvā, to pienest saimniekam. Līdz ar to radās vajadzība pēc vispusīgiem medību suņiem – tādiem, kas prot arī doties pa asinspēdām. Arī pašas medības, kas līdz tam vairāk bija aristokrātu izklaide, līdz ar šajamie-roču izgudrošanu kļuva daudz nopietnākas, tāpēc suņiem tika izvirzītas arvien jaunas prasības. Sākās arī nopietns ciltsdarbs ar medībām piemērotas šķirnes izveidi. Un, kā liecina vēstures avoti, kurchāru šķirnes aizsākums saistās ar pavisam konkrētu 1872. gadā dzimušu suni Hektoru I, kurš gan pēc rakstura, gan ārēji veidola atbilstis tolaiku medību vajadzībām. Uzskata, ka ikvienā mūsdienu kurchārā rit kāda daļiņa Hektora I asiņu!

Īpašu uzmanību ciltsdarbam Vācijā pievērsa Princi *Albrecht zu Solms-Braunfeld* – viņš izveidoja šķirnes aprakstu, atbilstības standartu, kā arī vienkāršu lauku izmē-ģinājumu aprakstu. Tas lasāms 1897. gadā publicētajā *Vācu kurtshāru Ciltsgrāmātā (Zuchtbuch Deutsch-Kurzhaar)*.

1880. gadā Berlīnē tika izveidots medību suņu klubs, kas vēlāk pārtapa par klubu *Berlīnes kurchāri*. Turpmāko simt gadu laikā kluba nodaļas tika atvērtas vēl 29 pasaules valstīs, un mūsdienās kurchārs ir viena no populārākajām medību suņu šķirnēm.

Latvijā kurchāri bijuši populāri pagājušā gadsimta 30. gados, taču pēc kara periodā šīs šķirnes pārstāvju skaits strauji samazinājās, jo medniekiem ieteica izmantot Krievijā audzēto medību šķirņu suņus, piemēram, laikas, spanielus. Taču pamazām arī kurchāru popularitāte Latvijā sākusi atjaunoties – pateicoties gan atsevišķiem suņu īpašniekiem, gan Latvijas medību suņu kluba darbībai. Arī Simona Larsoņa ar abiem saviem kurchāriem ir šā kluba biedre. Īpaši nopelni kurchāru atdzimšanā Latvijā ir valmierietei Marutai Papelbo un viņas kurchāru kucītei *Grei Riogrande*. Sunīte diemžēl jau devusies uz labākām medību laukiem, taču Latvijā patlaban var sastapt daudzas viņas atvases.

EKSTERJERS

- **GALVA:** kalsna, ne pārāk masīva vai maza, pāreja no pieres uz putnu – vidēji izteikta
- **PURNIS:** izteikts, pamatkrāsa – brūna, bet melnajiem un melnraibajiem suņiem – melna. Miesaskrāsas deguns pielaujams suņiem, kam pamatkrāsa ir balta
- **ACIS:** vidēja izmēra, novietotas ne pārāk dziļi, ne pārāk sekli. Vēlamā krāsa ir tumši brūna
- **AUSIS:** vidēji garas, novietotas diezgan augstu un atālu viena no otras, nokarenas
- **MUGURA:** muskuļaina un cieta.
- **KRŪTIS:** vairāk dziļas, nekā platas, krūskurvis nedrīkst būt pārāk šaurs vai pārāk plats
- **ASTE:** novietota augstu, vidēja garuma. Tiek kupēta, lai suni varētu izmantot medībās. Miera stāvoklī nokarājas, kustībā horizontāla. Nedrīkst atrasties pārāk augstu virs muguras līnijas

AUGSTUMS SKAUSTĀ: suņiem 62–66 cm; kucēm 58–63 cm. Ķermeņa garumam nedaudz jāpārsniedz skausta augstums

Ungrejs.

piemēroti, vienīgi varbūt šī ziema bija mazliet par bargu viņa kažokam. Taču kurchārs lieliski jūtas sniegā, un kā jau putnu sunim viņam patīk arī vasaras peldes upēs un ezeros.

Suņa aprūpe ir viegla, jo tā kažoks neprasa īpašu frizēšanu un ķemmēšanu – pietiks, ja to izsukās reizi nedēļā. Apmatojums ir īss, taču pabiezs, spalvu met regulāri. Uzmanība jāpievērš suņa ausu un acu tīrībai, zobiem.

Kurchāram ir laba apetīte, taču nedrīkst suni pārbarot – šķirnes standarts prasa, lai sunim būtu pamanāmas arī ribas.

ŠĶIRNES PRIEKŠROCĪBAS

- ▶ Aktīvs, enerģisks suns, piemērots sportiskiem cilvēkiem.
- ▶ Kažoks neprasa īpašu kopšanu.
- ▶ Labi satiek ar citiem mājdzīvniekiem, labvēlīgs pret ciemiņiem.
- ▶ Izturīgs, veselība laba.

ŠĶIRNES TRŪKUMI

- ▶ Nepieciešamas regulāras garas pastaigas, nav piemērots mazkustīgiem, gados veciem cilvēkiem.
- ▶ Nav izmantojams kā sargsuns.
- ▶ Var viegli izlutināt, ja neapmāca pakļauties saimnieka komandām.
- ▶ Mēdz grauzt ādas izstrādājumus: kurpes, cimodus, divānus.

Ausekļa Logina kurchārs Ungrejs (*Ungrey Angel Uno Noringo*).

Daudziem kurchāriem iepriekšējos gados ir kupētas astes, taču patlaban Latvijas likumdošana aizliedz veikt šo procedūru. Kurchāru saimnieki gan uzskata, ka medībās aste ir viegli ievainojama un daudz sāpīgāk ir veikt astes operācijas pieaugušam sunim nekā to drošības apsvērumu dēļ kupēt pavisam mazam kucēnam.

A. Logina kurchārs Rolfs (Malomkozi Bishop Rolf) ar Ungreja māsu.

Ungrejs.

Pieredze

Valmieriete **MARUTA PAPELBO**

bijusi viena no nedaudzajām kurchāra īpašniecēm Latvijā. Viņas kucīte Riča jeb oficiālajā vārdā *Grei Riogrande* 1994. gada sākumā pie Marutas nonāca gandrīz nejauši. Liepājas klubs viņai kā suņu audzētājai piešķīra mazu kurchāra kucēnu, kurš bija iegūts no vietējās medību kucēs pārojuma ar čehu izcelsmes suni, kurš piederēja poļu medniekam. Riča pa mūžības taciņu devās pagājušogad piecdesmit gadu vecumā.

Riča var lepoties, ka ļoti liela daļa patlaban Latvijā mītošo kurchāru ir viņas bērni, mazbērni un mazmazbērni. Kaut arī istās medībās Ričai neesot bijusi iespēja piedalīties, taču pat bez īpašas iepriekšējās sagatavošanās kucīte nokārtojusi eksāmenu gan uz purva putnu medībām, gan medībām pa asinspēdām. Kurchāriem ļoti patīk peldēt. Kurchārs ir universāls suns, piemērots jebkurai apmācībam. Nav arī jāsatraucas, ka suns varētu aizskriet tālu prom no saimnieka, jo kurchāri nav dzinējsuņi, bet gan putnusuņi, kuri arī medību laikā vienmēr centīsies turēties saimnieka tuvumā.

Gadu vecās kurchāru kucītes Gabrielas (Gabriela Febuni Rio) saimnieks rīdzinieks MĀRIS LIEPA ar aktīvo un dzīvespriecīgo suņu meitenes izvēli jūtas apmierināts. Gabriela ir Marutas Papelbo audzētās Ričas mazmazmeita un Simonas Larsonas jaunākā kurchāra Morka māsiņa. Māris nebēdā, ka kucēna vecumā Gabriela paplosījusi dīvāna stūri un vēl šādus tādus nedarbus pastrādājusi. Kā jau medību suns, Gabriela ir aktīva, tāpēc vasarā Māris nereti pastaigās ar viņu dodas nevis kājām, bet gan uz velosipēda. Tad sunim iespējams kārtīgi izskraidīties. Kurchāra jaunulei ļoti patīk arī peldes jūrā un citās ūdenstilpēs. Taču jau tagad Gabriela respektē saimnieka komandas un čakli mācās apgūt visas medību sunim nepieciešamās iemaņas un zināšanas. Pagaidām gan medībās netiekot plānots doties, Māris atzīst, ka kurchārs var būt arī lielisks suns kompanjons tiem, kuri ar medībām neaizraujas. 🐾

Ungrejs.

IESPĒJAMĀS KAŽOKA KRĀSAS

- Pilnīgi brūna
- Pilnīgi melna
- Uz balta pamatfona, sākot ar nedaudz lieliem, tumši brūniem plankumiem, līdz pat daudziem mažiem tumšiem plankumiņiem, kas rada maskēšanās tērpu, kas lieki noder medībās. Pakalējumu iekšpusē un astes galā krāsojums parasti gaišāks

CIK MAKSĀ KUCĒNS

Kurchārs ar ciltsrakstiem maksā vidēji Ls 350 (500 EUR)

